

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **R. V.**, bývajúceho v T., zastúpeného JUDr. J. G., advokátom so sídlom v T., proti žalovanému **R. K.**, bývajúcemu v K., **o zaplatenie 11 000 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 13 C 345/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 31. októbra 2012 sp. zn. 25 Co 289/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Komárno rozsudkom z 22. júna 2012 č.k. 13 C 345/2011-87 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 11 000 € s príslušenstvom, ktorú si podľa tvrdenia žalobcu žalovaný požičal v zmysle zmluvy o pôžičke z 26. mája 2009. Na odôvodnenie zamietnutia žaloby súd prvého stupňa uviedol, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal svoje tvrdenie, že na základe uvedenej zmluvy došlo z jeho strany aj k reálnemu plneniu – poskytnutiu predmetnej sumy. V rozhodnutí súd prvého stupňa poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 138/2009 a 2 Cdo 293/2008 a so zreteľom na výsledky vykonaného dokazovania a skutočnosť, že žalovaný prevzatie sumy poprel a jediným dôkazom nasvedčujúcim v prospech žalobcovho tvrdenia bol iba samotný text písomne vyhotovenej zmluvy o pôžičke, uzavrel, že žalobca neposkytol žalovanému reálne plnenie (nezaplatil mu 11 000 €), preto nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o pôžičke (§ 657 Občianskeho zákonníka) a žalobe teda nebolo možné vyhovieť. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Trnave rozsudkom z 31. októbra 2013 sp. zn. 25 Co 289/2012 napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny (§ 219 O.s.p.). V odôvodnení poukázal na § 657 Občianskeho zákonníka a podal interpretáciu tohto ustanovenia, charakteristiku zmluvy o pôžičke a tiež výklad niektorých procesných pojmov (napríklad o dokazovaní, bremene tvrdenia a dôkaznom bremene). Podľa názoru odvolacieho súdu zistil súd prvého stupňa v postačujúcom rozsahu relevantné skutkové okolnosti, vykonal náležité dokazovanie a dôkazy primerane vyhodnotil. Výsledky vykonaného dokazovania adekvátne právne posúdil. Aj podľa názoru odvolacieho súdu bolo v konaní preukázané, že účastníci 26. mája 2009 uzavreli zmluvu o pôžičke, podpis žalovaného na ktorej bol aj úradne overený, potom sa však vzdialili do reštaurácie, kde mal žalobca vyplatiť peniaze žalovanému, k tomu už ale (po ich hádke) nedošlo. Za danej situácie bolo na žalobcovi, aby preukázal vyplatenie 11 000 € žalovanému. To však žalobca nepreukázal. Na tomto základe dospel odvolací súd k záveru zhodnému so záverom súdu prvého stupňa, že žaloba nebola podaná dôvodne.

Uvedený rozsudok odvolacieho súdu napadol žalobca dovolaním, v ktorom uviedol, že súdy vec nesprávne právne posúdili (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) a tým mu odňali možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Súdy tiež nesprávne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania, predovšetkým v tom, že napriek uzavretiu zmluvy o pôžičke s textom potvrdzujúcim prevzatie požičanej sumy a tiež napriek úradnému overeniu podpisu žalovaného na tejto zmluve vychádzali z toho, že žalobca nepreukázal vyplatenie sumy 11 000 €. Na druhej strane akceptovali ničím neoverené tvrdenia žalovaného. Z týchto dôvodov žiadal napadnutý rozsudok a tiež ním potvrdený rozsudok zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu poprel opodstatnenosť tohto opravnému prostriedku žalobcu.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

1. V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie žalobcu smeruje proti rozsudku. Dovolanie proti rozsudku je prípustné, ak je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Prípustnosť dovolania žalobcu z uvedených ustanovení nevyplýva – napadnutý nie je zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd v tejto veci dosiaľ nezaujal záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O.s.p.

2. So zreteľom na vyššie uvedené by dovolanie žalobcu mohlo byť procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalobcu preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Žalobca v dovolaní uviedol, že jeho dovolanie je prípustné preto, lebo mu v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať. Pod odňatím možnosťou konať pred súdom sa v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania (napríklad práva zúčastniť sa pojednávania, vyjadrovať sa k veci a k vykonanému dokazovaniu, podávať návrhy).

Dovolateľ v danej veci namietal odňatie jeho možnosti pred súdom konať postupom súdov v procese vykonávania dokazovania, hodnotenia výsledkov vykonaného dokazovania, uplatnenia dôkazného bremena a dôsledkov jeho neunesenia. K tomu dovolací súd uvádza nasledovné:

Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 99/2011, 2 Cdo 141/2012, 3 Cdo 2012/2012, 4 Cdo 125/2012, 5 Cdo 251/2012, 6 Cdo 36/2011 a 7 Cdo 34/2011).

Nevykonanie určitého dôkazu (nevyhovenie návrhu účastníka, aby súd vykonal ten – ktorý dôkaz) môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia, nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. (viď R 37/1993). Zo samej skutočnosti, že súd v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nemožno vyvodiť, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je podľa § 237 písm. f/ O.s.p. prípustné (viď R 125/1999, R 6/2000).

Ak súdy v niektorom smere prípadne aj založili svoje rozhodnutia na nesprávnom posúdení dôkazného bremena, vytýkaná okolnosť v zmysle rozhodovacej praxe najvyššieho súdu nezakladá procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. f/ O.s.p. (porovnaj napríklad uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011 a 5 Cdo 24/2012). V prípade nesprávneho hodnotenia dôkazov nejde teda o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. (viď R 42/1993, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu,

napríklad sp. zn. 1 Cdo 18/2011, 2 Cdo 39/2011, 3 Cdo 268/2012, 4 Cdo 314/2012, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 104/2010, 7 Cdo 248/2012).

Žalobcom namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, ku ktorým (údajne) dospeli v procese dokazovania, môže zakladať (nanajvýš) tzv. inú vadu konania; v prípade neúplnosti skutkových zistení alebo nesprávnosti skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 f/ O.s.p. (viď viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Ak k tejto nesprávnosti v súdnom konaní dôjde, nie je ňou znemožnená realizácia procesných oprávnení účastníka konania. Pre úplnosť treba dodať, že dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od prvostupňového a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie – viď § 243a ods. 2, in fine O.s.p. („dokazovanie však nevykonáva“). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

3. Pokiaľ žalobca tvrdí, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci, dovolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012 a tiež napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Keďže žalobca uvedený dovolací dôvod uplatnil v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnuté uznesenie posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

4. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalobcu z § 238 a 237 O.s.p. nemožno vyvodit', dospel najvyšší súd k záveru, že jeho opravný prostriedok je procesne neprípustný. Dovolací súd preto dovolanie žalobcu odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý úspech v dovolacom konaní nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s ustanoveniami § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodal návrh na jej priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. marca 2014

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková